

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	5
BEŞİNCİ BASI İÇİN ÖNSÖZ	7
ALTINCI BASI İÇİN ÖNSÖZ	9
İÇİNDEKİLER	11
KISALTMALAR CETVELİ.....	33
GİRİŞ	35
I- MEDENÎ HUKUKUN ÖNEMİ	31
II- BU KİTABIN AMACI.....	36
III- KONULARIN İŞLENİŞ DÜZENİ	37

BİRİNCİ KISIM HUKUKA GİRİŞ VE MEDENÎ KANUNUN BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ

BİRİNCİ BÖLÜM HUKUKA GİRİŞ

§ 1. TOPLUM DÜZENİ VE KURALLARI.....	41
I- Toplum Düzeni Kuralları Arasındaki Etkileşim.....	46
II- Hukuk Kurallarının Diğer Düzen Kurallarından Ayrılması.....	47
A) Hukuk Kuralları ile Din Kuralları Arasındaki Farklılıklar.....	47
B) Hukuk Kuralları ile Ahlâk Kuralları Arasındaki Farklılıklar	49
C) Hukuk Kuralları ile Görgü Kuralları Arasındaki Farklılıklar	50
§ 2. HUKUK KAVRAMI, HUKUKUN AMACI, GÖREVLERİ VE ÖZELLİĞİ	51
I- HUKUK KAVRAMI	51
II- HUKUKUN AMACI.....	52
III- HUKUKUN GÖREVLERİ	53
IV- HUKUKUN ÖZELLİĞİ	54
§ 3. HUKUK SİSTEMLERİ	57
I- KARA AVRUPASI (ROMA-GERMEN) HUKUK SİSTEMİ	57

II- COMMON LAW (ANGLO-SAKSON) SİSTEMİ	58
III- DİNİ HUKUK SİSTEMİ	59
IV- SOSYALİST HUKUK SİSTEMİ	59
§ 4. HUKUK KURALLARININ UNSURLARI.....	60
I- NORM UNSURU	60
II- CEBİR UNSURU	61
III- MÜEYYİDE UNSURU	61
A) Kamu Hukuku Müeyyideleri.....	62
1- Ceza Hukuku Müeyyideleri	62
2- İdare Hukuku Müeyyideleri	62
a) İdarenin İşlemlerine Yönelik Müeyyideler	62
b) İdare Tarafından Uygulanan Müeyyideler	63
3- Anayasa Hukuku Müeyyideleri	63
4- Vergi Hukuku Müeyyideleri	64
B) Özel Hukuk Müeyyideleri	64
1- Cebri İcra	65
2- Tazminat	66
3- Yokluk	67
4- Hükümsüzlük	68
a) Kesin Hükümsüzlük	69
b) İptal	73
c) Eksiklik.....	74
d) Yazılmamış Sayılma	75
§ 5. NİTELİKLERİNE GÖRE HUKUK KURALLARI	77
I- EMREDİCİ HUKUK KURALLARI	78
II- TAMAMLAYICI HUKUK KURALLARI	79
III- YORUMLAYICI HUKUK KURALLARI.....	80
IV- TANIMLAYICI HUKUK KURALLARI	81
§ 6. HUKUKUN KAYNAKLARI	82
I- HUKUKUN DOĞUŞ KAYNAKLARI.....	83
A) İnsan İradesi	83
B) Toplum İradesi	83
C) İlahî İrade	83
D) Halk Ruhü.....	84
E) Tabiat	84

II- HUKUKUN YÜRÜRLÜK KAYNAKLARI (NORMATİF KAYNAKLAR)	84
A) Asli Kaynaklar.....	85
1- Genel Kaynaklar	85
a) Kanun.....	85
b) Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi	87
c) Yönetmelik.....	88
2- Özel Kaynaklar.....	89
a) Ahlâk Kuralları.....	89
b) Doğruluk ve Güven Kuralları	89
c) Sözleşme Kuralları.....	89
B) Tali Kaynaklar.....	90
C) Yardımcı Kaynaklar	90
D) Bilgi Kaynakları.....	91
§ 7. HUKUKUN ÇEŞİTLİ ANLAMLARI VE BÖLÜMLERİ	91
I- HUKUKUN ÇEŞİTLİ ANLAMLARI	91
A) Pozitif Hukuk.....	91
B) Mevzu Hukuk	92
C) Tabii Hukuk	92
D) Maddi Hukuk	92
E) Şeklî Hukuk	93
F) Tarihî Hukuk.....	93
II- HUKUKUN BÖLÜMLERİ	93
A) Kamu Hukuku-Özel Hukuk Ayrımı.....	94
1- Genel Olarak.....	94
2- Kamu Hukuku ve Özel Hukuk Ayrımında Kullanılan Ölçütler.....	94
a) Menfaat Ölçütü.....	95
b) Egemenlik Ölçütü.....	95
c) İlişkinin Tarafları Ölçütü	96
d) Emredicilik Ölçütü.....	96
e) Resen Uygulama Ölçütü.....	97
3- Ölçütlerin Değerlendirilmesi	97
B) Kamu Hukukunun Bölümleri.....	98
1- Anayasa Hukuku	99

2-	İdare Hukuku	100
3-	Ceza Hukuku	101
4-	Ceza Muhakemesi Hukuku	102
5-	Vergi Hukuku	103
6-	Genel Kamu Hukuku	104
7-	Devletler Genel Hukuku	105
8-	Sosyal Güvenlik Hukuku	105
C)	Özel Hukukun Bölümleri	106
1-	Medenî Hukuk	107
a)	Kişiler Hukuku	107
b)	Aile Hukuku	108
c)	Miras Hukuku	109
d)	Eşya Hukuku	110
e)	Borçlar Hukuku.....	111
2-	Ticaret Hukuku	113
a)	Ticarî İşletme Hukuku.....	113
b)	Şirketler Hukuku.....	113
c)	Kıymetli Evrak Hukuku	114
d)	Taşıma İşleri Hukuku	114
e)	Deniz Ticareti Hukuku	114
f)	Sigorta Hukuku.....	115
3-	Milletlerarası Özel Hukuk	116
4-	İş Hukuku	117
5-	Fikri Hukuk.....	118
D)	Karma Nitelikli Hukuk Dalları	118
1-	Medenî Usul Hukuku	119
2-	İcra ve İflas Hukuku	120
3-	Hava Hukuku	121
4-	Banka Hukuku.....	121
5-	Sermaye Piyasası Hukuku	121

İKİNCİ BÖLÜM

MEDENÎ KANUNUN BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ

§ 8. MEDENÎ HUKUK KAVRAMI VE MEDENÎ KANUN	123
I- MEDENÎ HUKUK KAVRAMI	123
II- MEDENÎ KANUN	124
A) Medenî Kanununun Tarihçesi: Kanunlaştırma Hareketleri.....	124
1- Genel Olarak.....	124
2- Cumhuriyet Öncesi Dönemde Yürütülen Kanunlaştırma Faaliyetleri.....	125
3- Türk Medenî Kanunu.....	127
a) 1743 sayılı Türk Kanun-u Medenîsi.....	127
b) 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu	128
B) Medenî Kanununun Sistemi.....	130
1- Başlangıç Hükümleri.....	130
2- Kişiler Hukuku.....	132
3- Aile Hukuku	132
4- Miras Hukuku	133
5- Eşya Hukuku	133
§ 9. HUKUKUN UYGULANMASI	134
I- HUKUKUN ANLAM BAKIMINDAN UYGULANMASI	134
A) Yorum Çeşitleri	135
1- Yasama Yorumu	135
2- İlmi Yorum	136
3- Yargı Yorumu.....	137
B) Yorum Metotları	138
1- Lafzi (Sözel) Yorum Metodu	138
2- Tarihi Yorum Metodu	139
3- Gai-Objektif Yorum Metodu.....	140
II- HUKUKUN ZAMAN BAKIMINDAN UYGULANMASI	140
A) Hukukun Yürürlük Zamanı	140
1- Yürürlüğe Girme	140
2- Yürürlükten Kalkma.....	141
a) Yeni Kanun ile Yürürlükten Kalkma.....	142
b) İptal Kararı ile Yürürlükten Kalkma	142

c) Metrukiyet	143
B) Kanunların Geçmiş Etkisi	144
C) Zimnen Yürürlükten Kaldırma-Değiştirme	146
III- HUKUK KURALININ NİTELİĞİNE GÖRE UYGULANMASI	147
A) Asli Kaynakların Uygulanması	147
B) Tali Kaynakların Uygulanması	148
1- Hukuki Düzenlemenin Yokluğu ve Boşluk Kavramı	148
2- Kanun Boşluğu ve Doldurulması	151
a) Kanun Boşluğu	151
aa) Kural İçi Boşluk ve Kural Dışı Boşluk	152
bb) Bilinçli Boşluk ve Bilinçsiz Boşluk	153
cc) Gerçek Boşluk ve Gerçek Olmayan Boşluk	154
dd) Açık Boşluk ve Örtülü Boşluk	154
b) Kanun Boşluğunun Doldurulması: Örf ve Adet Hukuku	155
3- Hukuk Boşluğu ve Doldurulması	159
a) Hukuk Boşluğu	159
b) Hukuk Boşluğunun Doldurulması: Hâkimin Hukuk Yaratması	159
§ 10. HAK KAVRAMI VE HAKKIN ÇEŞİTLERİ	161
I- HAK KAVRAMI	161
A) Genel Olarak	161
B) Hak Kavramını Açıklayan Görüşler	163
1- İrade Görüşü	163
2- Menfaat Görüşü	164
3- Karma Görüş	164
II- HAKKIN ÇEŞİTLERİ	165
A) İlgili Olduğu Alana Göre Haklar	167
1- Kamu Hakları	167
2- Özel Haklar	168
B) Konusuna Göre Haklar	168
1- Mal Varlığı Hakları	168
2- Kişi Varlığı Hakları	169
C) Sahibine Bağlılığı Bakımından Haklar	169
1- Devir ve İntikal Edebilen Haklar	169

2- Devredilemeyen Haklar	169
D) Başka Bir Hakka Bağımlı Olup Olmamasına Göre Haklar	170
1- Bağımsız Haklar	170
2- Bağımlı Haklar	170
E) Kullanılmasının Hukuki Sonucuna Göre Haklar	170
1- Yalın Haklar	170
2- Yenilik Doğuran Haklar	171
a) Kurucu Yenilik Doğuran Haklar	171
b) Değiştirici Yenilik Doğuran Haklar	171
c) Bozucu Yenilik Doğuran Haklar	172
F- Niteliklerine Göre Haklar	172
1- Mutlak Haklar	172
a) Aynî Haklar	172
b) Kişilik Hakkı	173
c) Fikri Haklar	173
2- Nispi Haklar	173
III- HAKLARIN KAZANILMASI	174
IV- HAKLARIN KAYBI	176
V- HAKLARIN KAZANILMASI VE KAYBINDA TEMEL KAVRAMLAR	177
A) Hukuki Olay	177
B) Hukuki Fiil	177
1- Bilgi Açıklaması	178
2- Duygu Açıklaması	178
3- İrade Açıklaması	178
C) Hukuki İşlem	179
1- Taraflarına Göre Hukuki İşlemler	181
a) Tek Taraflı Hukuki İşlemler	182
b) Çok Taraflı Hukuki İşlemler	182
aa- Sözleşme	182
bb- Karar	182
2- Hukuki Sonuç Doğurduğu Zamana Göre Hukuki İşlemler	183
a) Sağlararası Hukuki İşlemler	183
b) Ölüme Bağlı Hukuki İşlemler	183
3- Hak Üzerinde Yarattıkları Etkiye Göre Hukuki İşlemler	183

a) Taahhüt İşlemleri	183
b) Tasarruf İşlemleri	184
c) Kazandırıcı İşlemler	185
§ 11. DÜRÜSTLÜK KURALLARI VE HAKKIN KÖTÜYE KULLANILMASI.....	185
I- DÜRÜSTLÜK KURALLARI	185
A) Genel Olarak	185
B) Dürüstlük Kurallarının Özellikleri	186
1- Dürüstlük Kuralları Objektif Kurallardır.....	187
2- Dürüstlük Kuralları Tamamlayıcı ve Açıklayıcıdır	187
3- Dürüstlük Kuralları Resen Uygulanır	187
4- Dürüstlük Kurallarının Aksi Kararlaştırılabilir	187
C) Dürüstlük Kurallarının Fonksiyonları.....	188
1- Hakların Kullanılmasında ve Borçların İfasında	188
2- Hukuki İşlemlerin Tamamlanmasında, Yorumlanmasında ve Uyarlanmasında	189
3- Sözleşme Öncesi Sosyal Temas Aşamasında	189
4- Kanunların Yorumlanmasında ve Uygulanmasında.....	190
5- Kanuna Karşı Hilenin Önlenmesinde	190
II- HAKKIN KÖTÜYE KULLANILMASI	190
A) Genel Olarak	190
B) Hakkın Kötüye Kullanımının Şartları.....	191
1- Hukuk Düzenince Tanınan Bir Hakkın Varlığı.....	191
2- Hakkın Açıkça Kötüye Kullanılmış Olması	192
a) Hakkın Kullanılmasında Menfaat Yokluğu.....	192
b) Hakkın Amacına Aykırı Kullanılması	193
c) Menfaatler Arasında Aşırı Oransızlık Bulunması	194
d) Hakkın Karşı Tarafı Esirgeyici Biçimde Kullanılmaması	195
e) Hakkı Kullananın Çelişkili Tutum İçerisinde Olması.....	195
3- Hakkın Kötüye Kullanımının Zarar veya Zarar Tehlikesi Doğurması	196
C) Hakkın Kötüye Kullanımının Müeyyidesi.....	197
1- Genel Olarak.....	197
2- Hakkın Kötüye Kullanılmasının Hukuk Düzenince Korunmaması	197

3- Dava İmkanları	198
4- Özel Müeyyideler	198
a) Eşin Temsil Yetkisinin Kaldırılması veya Sınırlandırılması	198
b) Olağanüstü Mal Rejimine Geçilmesi	198
c) Velayetin Kaldırılması	199
d) Vasinin Görevden Alınması	199
e) Yanılmada Dürüstlük Kuralları	199
§ 12. İYİNİYETİN KORUNMASI	199
I- İYİNİYET KAVRAMI	199
A) İyiniyetin Unsurları	200
1- Bilgisizlik veya Yanlış Bilgi	200
2- Mazur Görülebilme	200
a) Kanundan Doğan Bilme Yükümlülüğü	202
b) Durumun Gereği Olan Bilme Yükümlülüğü	203
B) İyiniyetin Korunmasının Şartları	204
1- Kişinin İyiniyetli Olması	204
2- Kanunda İyiniyete Sonuç Bağlanmış Olması	205
II- İYİNİYETİN İSPATI	205
III- İYİNİYETİN SONUÇLARI	206
A) İyiniyetin Hukuki Sakatlığın Sonuçlarını Tamamen Ortadan Kaldırması	207
1- Temsil Yetkisinin Sınırlandırılması ve Geri Alınması (TBK m. 42/III)	207
2- Alacağın Devrinde Borçlunun Eski Alacaklıya İfade Bulunması (TBK m. 186)	208
3- Evliyken Yeniden Evlenen Kimsenin Durumu (TMK m. 147/III)	208
4- Emin Sıfatıyla Zilyetten Taşınır Mal Edinilmesi (TMK m. 988)	208
5- Para ve Hamiline Yazılı Senetlerin İyiniyetle Edinilmesi (TMK m. 990)	209
B) İyiniyetin Hukuki Sakatlığın Sonuçlarını Hafifletmesi	210
1- Tam Ehliyetsizden Devralınan Malın İadesi	210
2- Taşınır Malın Rıza Dışı Elden Çıkmış Olması (TMK m. 989)	210
3- Zamanaşımıyla Mülkiyet Hakkının Kazanılması	211

4- Yetkisiz Temsil Halinde Zararların Tazmini Talebi.....	212
C) İyiniyetin Hakkı Genişletmesi.....	212
§ 13. HÂKİMİN TAKDİR YETKİSİ.....	212
I- KAVRAM	212
II- TAKDİR YETKİSİNİN KULLANILMASI	215
§ 14. TMK m. 5 UYARINCA GENEL NİTELİKLİ HÜKÜMLERİN UYGULAMA ALANI	216
I- MEDENİ HUKUK ALANINDA GENEL NİTELİKLİ HÜKÜMLER.....	216
II- TMK m. 5 ANLAMINDA “ÖZEL HUKUK İLİŞKİSİ”	218
III- UYGULAMA BİÇİMİ.....	218
A) Genel Hükümlerin Özel Hukuk İlişkisine Uygulanamaması.....	219
B) Genel Hükümlerin Kıyas Yoluyla Uygulanması.....	220
C) Genel Hükümlerin Doğrudan Uygulanması	220
§ 15. HAKLARIN KORUNMASI	221
I- HAKKIN DAVA VE CEBRİ İCRA YOLUYLA KORUNMASI	222
A) Hakkın Dava Yoluyla Korunması.....	222
1- Dava Türleri	222
a) Eda Davası	223
b) İnşai Dava	223
c) Tespit Davası	223
2- Davaya Karşı Savunma Yolları.....	223
a) İtirazlar	224
b) Defiler.....	224
B) Hakkın Cebri İcra Yoluyla Korunması	226
II- HAKKIN DAVA DIŞI YOLLA KORUNMASI	227
A) Meşru Müdafaa	227
B) Zaruret (Zor Durumda Kalma) Hali.....	227
C) Hakkın Zor Kullanılarak Korunması	227
§ 16. HAKLARIN KORUNMASINDA İSPAT	228
I- İSPAT YÜKÜ.....	228
A) Kural (TMK m. 6)	228
B) İspat Yüküne İlişkin Kuralın İstisnaları.....	229
C) Karinelerin İspat Yükünün Dağılımına Etkisi	230
1- Fiili Karine	231
2- Kanunî Karine	231

II- İSPAT ARAÇLARI	232
A) Genel Olarak: Deliller	232
B) Resmî Sicil ve Senetler	233
1- Resmî Siciller	233
2- Resmî Senetler	234
C) Resmî Sicil ve Senetlerin İspat Gücü	234

İKİNCİ KISIM
KİŞİLER HUKUKU
BİRİNCİ BÖLÜM
GERÇEK KİŞİLER

§ 17. GENEL OLARAK KİŞİLER HUKUKU VE KİŞİ KAVRAMI	239
I- KİŞİLER HUKUKUNA GİRİŞ	239
II- KİŞİLER HUKUKUNA HÂKİM TEMEL İLKELER	241
A) Eşitlik İlkesi	242
B) Serbestlik İlkesi	242
C) Kişiliğin Korunması İlkesi	243
§ 18. GERÇEK KİŞİLİĞİN BAŞLANGICI	244
I- GENEL OLARAK KİŞİ VE KİŞİLİK	244
II- KİŞİLİĞİN KAZANILMASI	246
A) Sağ Doğmak	246
B) Tam Doğmak	247
C) Kişiliğin Kazanılma Anı	247
III- DOĞUM ÖNCESİ HAK KAZANMAYA DAİR BAZI ÖZEL DURUMLAR	250
A) Doğum Öncesi Canlılık	250
B) Müstakbel Şahıslar (İleride Doğacak Çocuklar)	251
§ 19. HAK EHLİYETİ	252
I- HAK EHLİYETİNİN TANIMI	252
II- HAK EHLİYETİNİN İLKELERİ	252
A) Genellik İlkesi	252
B) Eşitlik İlkesi	253
1- Hak Ehliyeti Bakımından Eşitlik Kavramı	253
2- Eşitlik İlkesinin Sınırları	253
a) Yaş	254

b) Cinsiyet.....	255
c) Sağlık Durumu ve Ayırt Etme Gücünün Yokluğu	256
d) Yabancılık	256
e) Şeref ve Haysiyet.....	257
III- HAK EHLİYETİNİN KAPSAMI	257
Ş 20. FİİL EHLİYETİ	258
I- FİİL EHLİYETİNİN TANIMI	258
II- FİİL EHLİYETİNİN GÖRÜNÜM BİÇİMLERİ.....	259
A) Hukuki İşlem Ehliyeti.....	260
B) Tasarruf Ehliyeti	261
C) Dava Ehliyeti	263
D) Haksız Fiil Ehliyeti.....	263
III- FİİL EHLİYETİNİN ŞARTLARI	264
A) Ayırt Etme Gücü	264
1- Akla Uygun Davranma Yeteneği	264
2- Ayırt Etme Gücünü Ortadan Kaldıran Sebepler.....	265
a) Yaş Küçüklüğü	266
b) Akıl Zayıflığı	267
c) Akıl Hastalığı.....	267
d) Sarhoşluk.....	267
e) Benzer Haller	268
3- Ayırt Etme Gücünün Nispiliği.....	268
B) Erginlik	269
1- Normal Yaş Erginliği.....	269
2- Mahkeme Kararıyla Kazanılan Erginlik	270
a) Mahkeme Kararıyla Ergin Kılınmanın Şartları	270
b) Mahkeme Kararıyla Ergin Kılınmanın Sonuçları	271
3- Evlenmeyle Kazanılan Erginlik	272
C) Kısıtlı Olmamak	273
1- Kısıtlama Sebepleri	273
a) Akıl Zayıflığı ve Akıl Hastalığı	274
b) Savurganlık, Bağımlılık, Kötü Yaşam Tarzı, Kötü Yönetim	275
c) Özgürlüğü Bağlayıcı Cezaya Mahkûmiyet	275
d) İlgilinin Talebi	276

2-	Kısıtlama Kararının Hükümü.....	276
IV-	FİİL EHLİYETİNE GÖRE KİŞİLERİN SINIFLANDIRILMASI.....	277
A)	Tam Ehliyetliler.....	278
B)	Tam Ehliyetsizler.....	278
1-	Tam Ehliyetsizlerin Hukuki İşlemler Bakımından Durumu	279
2-	Kişiyeye Sıkı Sıkıya Bağlı Haklar Bakımından Tam Ehliyetsizlerin Durumu	280
3-	Maddî Fiiller Bakımından Tam Ehliyetsizlerin Durumu	281
4-	Tam Ehliyetsizlerin Haksız Fiil Sorumluluğu	281
C)	Sınırlı Ehliyetsizler.....	282
1-	Sınırlı Ehliyetsizlerin Hukuki İşlemler Bakımından Durumu	282
a)	Yasal Temsilcinin Rızası.....	283
b)	Sınırlı Ehliyetsizin Tek Başına Yapabileceği Hukuki İşlemler	284
c)	Sınırlı Ehliyetsizin Temsilci Sıfatıyla Hukuki İşlem Yapması.....	285
d)	Yasak İşlemler	286
2-	Sınırlı Ehliyetsizin Haksız Fiillerinden Sorumluluğu	287
3-	Sınırlı Ehliyetsizlerin Dava Ehliyeti.....	287
D)	Sınırlı Ehliyetliler	288
§ 21.	HISIMLIK.....	289
I-	HISIMLIĞIN TÜRLERİ.....	289
A)	Kan Hısımlığı	290
1-	Kan Hısımlığının Türleri	291
a)	Altsoy Üstsoy (Usul Furu) Hısımlığı	291
b)	Yansoy (Civar) Hısımlığı.....	291
2-	Kan Hısımlığında Derece	292
B)	Kayın Hısımlığı.....	292
C)	Evlât Edinmeden Doğan Hısımlık	293
II-	HISIMLIK İLİŞKİSİNİN HÜKÜMLERİ.....	294
A)	Kan Hısımlığının Hükümleri.....	294
1-	Evlenme Yasağı.....	294
2-	Nafaka Yükümlülüğü	295
3-	Mirasçılık	295
4-	Vasi Atanma	296

5- Tanıklıktan Kaçınma.....	296
6- Hâkimin Davaya Bakma Yasağı ve Davaya Bakmaktan Kaçınması.....	296
B) Kayın Hısımlığının Hükümleri	296
1- Evlenme Yasağı	296
2- Vasi Atanma.....	297
3- Tanıklıktan Kaçınma ve Hâkimin Davaya Bakma Yasağı	297
C) Evlât Edinmeden Doğan Hısımlığın Hükümleri	297
1) Evlât Edinmeden Doğan Hısımlık İlişkisinin Kapsamı.....	297
2) Evlenme Yasağı	297
3) Evlâtlığın Mirasçılığı.....	297
4) Nafaka Yükümlülüğü.....	298
§ 22. YERLEŞİM YERİ	298
I- YERLEŞİM YERİNİN TANIMI.....	298
II- YERLEŞİM YERİNE HÂKİM OLAN İLKELER.....	299
A) Yerleşim Yerinin Zorunluluğu.....	299
B) Yerleşim Yerinin Tekliği	299
C) Yerleşim Yerinin Sürekliliği.....	300
III- YERLEŞİM YERİNİN TÜRLERİ	301
A) İradi Yerleşim Yeri	301
B) Kanuni Yerleşim Yeri	301
C) İtibari (Saymaca) Yerleşim Yeri	302
§ 23. KİŞİLİK HAKKI VE KORUNMASI	302
I- KİŞİLİK HAKKI KAVRAMI VE KİŞİLİK HAKKININ ÖZELLİKLERİ.....	302
A) Kişilik Hakkı Kavramı	302
B) Kişilik Hakkının Özellikleri	302
1- Kişi Varlığı Haklarındandır.....	303
2- Mutlak Haktır.....	304
3- Kişiyeye Sıkı Sıkıya Bağlıdır	304
4- Kişilik Hakkından Feragat Edilemez	306
II- KİŞİLİK HAKKININ KAPSAMI	306
A) Hayat, Sağlık ve Beden Bütünlüğü	308
B) Şeref ve Haysiyet.....	312
C) Özel Hayat ve Sır Çevresi	313

D) Resim ve Ses	315
E) Mesleki ve İktisadi Değerler	315
F) Faaliyet Özgürlüğü	316
III- KİŞİLİK HAKKININ KORUNMASI	317
A) Kişilik Hakkının Hak Sahibine Karşı Korunması	317
B) Kişilik Hakkının Saldırıya Karşı Korunması.....	318
1- Hukuka Aykırı Saldırı Kavramı	318
2- Hukuka Uygunluk Sebepleri	319
a) Kişilik Hakkı İhlal Edilenin Rızası.....	320
b) Üstün Nitelikte Özel Yarar	321
c) Üstün Nitelikte Kamu Yararı	322
d) Kamu Gücünün Kullanılması	322
e) Özel Hukuktan Doğan Bir Yetkinin Kullanılması.....	322
f) Haklı Savunma (Meşru Müdafaa)	323
g) Kişinin Hakkını Kendi Kuvvetiyle Koruması	323
h) Zorunluluk Hali.....	324
C) Kişilik Hakkının Dava Yoluyla Korunması	324
1- Koruyucu Davalar	325
a) Önleme Davası.....	325
b) Durdurma Davası	326
c) Tespit Davası	327
2- Tazminat Davaları.....	327
a) Maddî Tazminat Davası.....	327
b) Manevî Tazminat Davası	328
3- Vekâletsiz İşgörme Davası	330
D) Kişilik Hakkının Dava Dışı Yollarla Korunması	331
E) Kişilik Hakkının Basın Yoluyla İhlalinde Düzeltme ve Cevap Hakkı	331
§ 24. AD VE KORUNMASI	335
I- ADIN TÜRLERİ	336
A) Öz Ad	336
B) Soyadı	337
1- Çocuğun Soyadı	337
2- Evlâtlığın Soyadı	338

3- Bulunmuş Çocuğun Soyadı	339
4- Evli Kadının Soyadı.....	339
C) Takma Ad (Müstear Ad)	340
D) Lakap.....	341
II- ADIN KORUNMASI	341
A) Adın Kullanılmasının Çekişmeli Olması	341
B) Adın Haksız Kullanımı	342
C) Ad Üzerindeki Hakka Yönelik Diğer Saldırıları.....	342
III- ADIN DEĞİŞTİRİLMESİ	343
§ 25. KİŞİLİĞİN SONA ERMESİ	346
I- ÖLÜM	346
A) Ölüm Anının Tespiti.....	346
1- Biyolojik Ölüm	346
2- Beyin Ölümü	347
B) Ölümün Hukuki Sonuçları	348
C) Ölümün İspatı.....	348
D) Birlikte Ölüm Karinesi	349
E) Cesedin Hukuki Durumu	350
II- ÖLÜM KARİNESİ.....	351
III- GAIPLİK KARARI	353
A) Gaiplik Kararının Şartları	353
1- Ölüm Tehlikesi İçinde Kaybolma veya Uzun Zamandır Haber Alınamama.....	353
2- Kanunda Belirtilen Sürelerin Geçmiş Olması	354
B) Gaiplik Kararı Talebi	354
1- Gaiplik Kararı Talep Edebilecek Kimseler	354
2- Kararın Verilmesinde Mahkemece İzlenecek Usul	354
C) Gaiplik Kararının Sonuçları.....	355
§ 26. KİŞİLİĞİN İSPATI	356
I- KİŞİSEL DURUM SİCİLİNİN TANIMI VE FONKSİYONU	356
A) Kişisel Durum Sicilinin Tanımı	356
B) Kişisel Durum Sicilinin Fonksiyonu	357
II- KİŞİSEL DURUM SİCİLİNİN TÜRLERİ	357
A) Doğum Kütüğü	357

B) Ölüm Kütüğü.....	358
C) Evlenme Kütüğü.....	358
D) Boşanma Kütüğü.....	359
E) Aile Kütüğü	359
F) Tanıma ve Evlât Edinme Kütüğü	359
III- KİŞİSEL DURUM SİCİLİNE HÂKİM OLAN İLKELER	360
A) Bütünlük İlkesi	360
B) Gizlilik İlkesi	360
C) Devletin Sorumluluğu İlkesi	361
D) Yargısal Düzeltme İlkesi	361

İKİNCİ BÖLÜM

TÜZEL KİŞİLER

§ 27. TÜZEL KİŞİ KAVRAMI	363
I- GENEL OLARAK.....	363
II- TÜZEL KİŞİNİN UNSURLARI	364
A) Sürekli Amaç Unsuru	364
B) Bağımsızlık ve Organizasyon Unsuru	365
C) Hukuken Tanınma Unsuru	366
D) İrade Unsuru	367
III- TÜZEL KİŞİLİK TEORİLERİ.....	367
A) Farazi Kişilik Teorisi.....	367
B) Gerçeklik Teorisi	368
IV- TÜZEL KİŞİNİN ÇEŞİTLERİ	369
A) Tabi Oldukları Hukuki Rejime Göre Tüzel Kişiler.....	371
1- Özel Hukuk Tüzel Kişileri	371
2- Kamu Hukuku Tüzel Kişileri	371
3- Kamu İktisadi Teşebbüsleri	372
B) Amacına Göre Tüzel Kişiler	372
1- Kazanç Paylaşma Amacı Güden Tüzel Kişiler.....	372
2- Sosyal Amaçlı Tüzel Kişiler.....	372
C) Yapılarına Göre Tüzel Kişiler	373
1- Kişi Toplulukları	373
2- Mal Toplulukları	373

V-	TÜZEL KİŞİLİĞİN HÜKÜMLERİ	373
A)	Tüzel Kişiliğin Kazanılması	373
1-	Serbest Kuruluş Sistemi	374
2-	İzin Sistemi.....	374
3-	Tescil Sistemi	374
4-	Karma Sistem.....	375
B)	Tüzel Kişinin Hak ve Fiil Ehliyeti	376
1-	Tüzel Kişinin Hak Ehliyeti	376
2-	Tüzel Kişinin Fiil Ehliyeti.....	377
C)	Tüzel Kişiliğin Sona Ermesi	378
1-	Tüzel Kişiliğin Kendiliğinden Sona Ermesi.....	378
2-	Tüzel Kişinin Kendi Kendini Feshederek Sona Ermesi.....	379
3-	Tüzel Kişiliğin Mahkeme Kararıyla Sona Erdirilmesi	379
4-	Tüzel Kişiliğin Sona Ermesinin Sonuçları.....	379
§ 28.	DERNEKLER.....	380
I-	TANIM	380
II-	DERNEĞİN UNSURLARI	381
A)	Üye Unsuru	381
B)	Amaç Unsuru.....	382
C)	İrade Unsuru	383
III-	DERNEK ÇEŞİTLERİ	383
A)	Alelade Dernekler	384
B)	Kamu Yararına Çalışan Dernekler.....	384
C)	Ticari İşletme İşleten Dernekler	385
D)	Çocuk Dernekleri.....	385
E)	Spor Kulüpleri.....	386
F)	Üst Kuruluşlar (Dernek Birlikleri)	387
IV-	DERNEĞİN KURULUŞU.....	387
V-	DERNEKLERDE ÜYELİK	389
A)	Üye Sifatının Kazanılması	389
B)	Üyelik Çeşitleri	390
1-	Kurucu Üyelik.....	391
2-	Asıl Üyelik	391
3-	Onursal Üyelik	391

C) Üyeliğin Sona Ermesi	391
1- Kendiliğinden Sona Erme	392
2- Çıkma.....	392
3- Çıkarılma	393
D) Üyelikten Doğan Hak ve Yükümlülükler	393
1- Üyenin Hakları.....	394
a) Dernek Faaliyetlerine ve Yönetimine Katılma Hakkı.....	394
b) Çıkma Hakkı	395
c) Dernek Kararlarına İtiraz Hakkı.....	395
d) Azınlık Hakları	395
2- Üyenin Yükümlülükleri	396
a) Aidat Ödeme Yükümlülüğü.....	396
b) Dernek Düzenine Uyuma ve Sadakat Yükümlülüğü.....	397
VI- DERNEĞİN ORGANLARI	397
A) Genel Kurul	398
1- Genel Kurulun Oluşumu ve Görevleri	398
2- Genel Kurul Toplantıları	398
a) İlk Genel Kurul Toplantısı	398
b) Olağan Genel Kurul Toplantısı	398
c) Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı	399
3- Toplantısız veya Çağrısız Kararlar	399
B) Yönetim Kurulu	400
C) Denetim Kurulu	400
VII- DERNEĞİN SONA ERMESİ	400
A) Sona Erme Sebepleri.....	400
1- Kendiliğinden Sona Erme	400
a) Amacın Gerçekleşmesi veya Gerçekleşmesinin İmkânsız Hale Gelmesi	401
b) Dernek Tüzüğünde Belirlenen Sürenin Dolması	401
c) İlk Genel Kurul Toplantısının Kanunda Öngörülen Sürede Yapılmamış ve Zorunlu Organların Oluşturulmamış Olması	401
d) Derneğin Borç Ödemede Acze Düşmüş Olması	401

e)	Tüzük Gereğince Dernek Yönetim Kurulunun Oluşturulmasının İmkânsız Hale Gelmesi.....	402
f)	Olağan Genel Kurul Toplantısının Üst Üste İki Defa Yapılamaması	402
2-	Genel Kurul Kararıyla Sona Erme.....	402
3-	Mahkeme Kararıyla Sona Erme	403
B)	Sona Ermenin Hükümleri	403
§ 29. VAKIFLAR.....		403
I-	GENEL OLARAK VAKIFLAR VE TÂBİ OLDUĞU HUKUK	403
II-	YENİ VAKIFLAR.....	404
A)	Tanım	404
B)	Unsurları	404
1-	Vakfeden	405
2-	Vakıf Kurma İradesi	406
a)	Vakıf Kurma İradesinin Resmî Senetle Açıklanması	406
b)	Vakıf Kurma İradesinin Ölümüne Bağlı Tasarrufla Açıklanması	407
3-	Vakfın Amacı.....	407
4-	Özgüleme.....	408
C)	Vakfın Kuruluşu.....	409
1-	Vakfın Tüzel Kişilik Kazanması	409
2-	Vakıftan Cayma ve Vakfa İtiraz	410
a)	Vakıftan Cayma	410
b)	Vakfa İtiraz	411
D)	Vakfın Organları	412
E)	Vakfın Denetimi	414
F)	Vakfın Sona Ermesi	414
1-	Sona Erme Sebepleri	414
a)	Vakfın Kendiliğinden Dağılması.....	414
b)	Vakfın Mahkeme Kararıyla Dağıtılması	415
2-	Vakfın Sona Ermesinin Hükümleri	415
III-	ESKİ VAKIFLAR	416
A)	Tanımı ve Kapsamı	416
B)	Eski Vakıf Çeşitleri	416

1- Mazbut Vakıf	416
2- Mülhak Vakıf	416
3- Cemaat Vakıfları	417
4- Esnaf Vakfı	417
C) Eski Vakıflarla İlgili Bazı Temel Kavramlar.....	417
1- Hayrat.....	417
2- Akar	417
3- Mukataalı Vakıf	417
4- İcareteynli Vakıf.....	417
5- Taviz Bedeli	418
6- Galle Fazlası	418
7- İntifa Hakkı	418
KAYNAKÇA	419
KAVRAM İNDEKSİ	399